

Datu valsts inspekcija

Darbības pārskats 2019.gads

Rīga, 2020

Saturs

Priekšvārds	3
1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Inspekcijas juridiskais statuss.....	4
1.2. Inspekcijas funkcijas.....	4
1.3. Inspekcijas galvenie darbības mērķi.....	9
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi.....	9
1.4.1. Inspekcijas līdzdalība nacionālo tiesību aktu izstrādē	10
1.4.2. Personas datu apstrādes uzraudzība	10
1.4.3. Inspekcijas amatpersonu pieņemto lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšana.....	13
1.4.4. Kredītinformācijas biroju darbības uzraudzība.....	13
1.4.5. Personas datu aizsardzības speciālistu iecelšana.....	14
1.4.7. Starptautiskā sadarbība.....	15
1.4.8. Konsultē vispirms.....	18
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	19
3. Personāls.....	23
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	25
2020. gadā plānotie pasākumi	27

Priekšvārds

Datu valsts inspekcija ir sagatavojusi publisko pārskatu, kas atspoguļo Datu valsts inspekcijas paveikto 2019.gadā.

Pēdējo divu gadu laikā (kopš Vispārīgās datu aizsardzības regulas tiešas piemērošanas uzsākšanas 2018.gada 25.maijā) ir būtiski pieaudzis Datu valsts inspekcijas funkciju un uzdevumu skaits, lai nodrošinātu personas tiesības uz privātumu un drošu datu apstrādi un uzraudzītu kā pārziņi un apstrādātāji nodrošina šo tiesību ievērošanu.

Datu valsts inspekcija aktīvi strādā, lai informētu sabiedrību par personas datu apstrādi un aizsardzību. Datu valsts inspekcija 2019.gada turpināja īstenot divus Eiropas Savienības līdzfinansētus projektus, lai sekmētu mazo un vidējo uzņēmēju un nepilngadīgo personu zināšanas un izpratni par Vispārīgo datu aizsardzības regulu.

Izvērtējot Datu valsts inspekcijas izskatāmo jautājumu loku un saņemtās sūdzības, secināms, ka sabiedrības izpratne par fizisko personu datu aizsardzību Latvijā ir augusi.

Datu subjekti realizē savas Vispārīgajā datu aizsardzības regulā noteiktās tiesības, pieprasot informāciju no pārziņiem par viņu veikto personas datu apstrādi, kā arī informē Datu valsts inspekciju par iespējamajiem personas datu apstrādes un aizsardzības pārkāpumiem.

Datu valsts inspekcija novērtē, ka pārziņi un nozares speciālisti aktīvi konsultējas ar iestādi, lai nodrošinātu atbilstošus risinājumus personas datu aizsardzībai un atbilstību normatīvajam regulējumam.

2019.gadā, ievērojot "vienas pieturas" aģentūras principu būtiski pieauga to lietu skaits, kad lietu izskatīšanā nepieciešama sadarbība ar citām uzraudzības iestādēm dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Datu valsts inspekcijas izsaka pateicību Tieslietu ministrijai un citām valsts institūcijām par atbalstu tās uzdevumu izpildē, kā arī pateicas citiem sadarbības partneriem par personas datu aizsardzības uzraudzības sekmēšanu Latvijā, kā arī par viņu sniegtajiem priekšlikumiem un īstenotajiem pasākumiem Datu valsts inspekcijas darbības efektivitātes uzlabošanai.

Personas dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos.
Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8.pants)

1. Pamatinformācija

Darbības pārskats ir sagatavots, pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 59. pantā¹ noteikto un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma 13. pantu, kas noteic, ka Inspekcija reizi gadā līdz 1.martam iesniedz darbības pārskatu Saeimai, Ministru kabinetam, Augstākajai tiesai, Eiropas Komisijai un Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai, kā arī to ievieto savā tīmekļvietnē, kā arī pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 59. pantā² noteikto.

1.1. Inspekcijas juridiskais statuss

Saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – FPDAL) 3. pantu Datu valsts inspekcija (turpmāk — Inspekcija) ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas ir datu uzraudzības iestāde Vispārīgās datu aizsardzības regulas izpratnē un pilda Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un citos normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus datu apstrādes jomā.

Inspekcija savā darbībā ir funkcionāli neatkarīga iestāde. Inspekcijas neatkarības statusu paredz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 52. pants. Neatkarīgas uzraudzības iestādes statuss ir būtiska sastāvdaļa fizisku personu datu aizsardzībā un efektīvu funkciju izpildei.

Ministru kabinets institucionālo pārraudzību īsteno ar tieslietu ministra starpniecību. Pārraudzība neattiecas uz Inspekcijai noteikto uzdevumu un tiesību īstenošanu, kā arī Inspekcijas iekšējās organizācijas jautājumiem, tostarp iekšējo normatīvo aktu izdošanu, uzziņas sagatavošanu un lēmumiem, kuri attiecas uz Inspekcijas nodarbinātajiem (piemēram, lēmumiem par nodarbināto pieņemšanu un atbrīvošanu no amata, pārcelšanu un tās saskaņošanu, nosūtīšanu komandējumā, disciplinārlietu ierosināšanu, izskatīšanu un disciplinārsodu piemērošanu).

Inspekcija nodrošina konstitucionālo tiesību politikas īstenošanu tiesību nozares jomā attiecībā uz fizisko personas datu apstrādi.

1.2. Inspekcijas funkcijas

Atbilstoši Vispārīgajai datu aizsardzības regulai, Fizisko personu datu apstrādes likumam un citiem normatīvajiem aktiem Inspekcijai ir šādas funkcijas:

1. Fizisko personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība saskaņā ar fizisko personu datu apstrādes un aizsardzības jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, biometrijas datu apstrādes, cilvēka genoma izpēti, cilvēka orgānu izmantošanas medicīnā, kā arī cilvēka orgānu un miruša cilvēka ķermeņa izmantošanas medicīnas studijām, parādu ārpustiesas atgūšanas jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.
2. Datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas pārbaudes nodrošināšana un kvalifikācijas eksāmenu nokārtojušo datu aizsardzības speciālistu saraksta uzturēšana.
3. Atzinuma par valsts pārvaldes institūcijās veidojamo datu apstrādes sistēmu atbilstību normatīvo aktu prasībām sniegšana.
4. Likumā "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" noteiktās fizisko personu datu apstrādes uzraudzība.
5. Fiziskas personas datu aizsardzības uzraudzība elektronisko sakaru jomā.

¹ Vispārīgā datu aizsardzības regulas 59. pants: **Darbības pārskati**. Katra uzraudzības iestāde par savu darbību sagatavo gada pārskatu, kurā var būt iekļauts saraksts ar paziņoto pārkāpumu veidiem un saskaņā ar 58. panta 2. punktu veikto pasākumu veidiem. Minētos pārskatus nosūta valsts parlamentam, valdībai un citām iestādēm, kas izraudzītas dalībvalsts tiesību aktos. Tos dara pieejamus sabiedrībai, Eiropas Komisijai un kolēģijai.

² Vispārīgā datu aizsardzības regulas 59. pants: **Darbības pārskati**. Katra uzraudzības iestāde par savu darbību sagatavo gada pārskatu, kurā var būt iekļauts saraksts ar paziņoto pārkāpumu veidiem un saskaņā ar 58. panta 2. punktu veikto pasākumu veidiem. Minētos pārskatus nosūta valsts parlamentam, valdībai un citām iestādēm, kas izraudzītas dalībvalsts tiesību aktos. Tos dara pieejamus sabiedrībai, Eiropas Komisijai un kolēģijai.

6. Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likumā noteiktās fiziskas personas datu apstrādes uzraudzība.
7. Informācijas sabiedrības pakalpojumu aprites un komerciālu paziņojumu sūtīšanas aizlieguma uzraudzība.
8. Atzinuma sniegšana Drošības incidentu novēršanas institūcijai par plānotās personas datu apstrādes un aizsardzības aprakstu par tādu personas datu apstrādi, kas nav saistīta ar incidenta, sakarā ar kuru šie dati iegūti, novēršanu saskaņā ar Informācijas tehnoloģiju drošības likumu.
9. Datu subjekta pieprasījuma pārsūtīšana Eiropas Savienības Aģentūrai tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust).
10. Kredītinformācijas biroja darbības licencēšana un uzraudzība.
11. Šengenas informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
12. Šengenas informācijas sistēmas darbības likumā noteiktās fiziskas personas datu apstrādes uzraudzība.
13. Eurodac informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
14. Europol informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana Sadarbības padomē.
15. Vīzu informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
16. Muitas informācijas sistēmas ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība, tai skaitā Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana uzraudzības institūcijā.
17. Eiropas transportlīdzekļu un vadītāja apliecību informācijas sistēmas (EUCARIS) ietvaros veiktās personas datu apstrādes un aizsardzības uzraudzība.
18. Latvijas pārstāvniecības nodrošināšana Konsultatīvajā komitejā saskaņā ar 1981.gada Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi.

Inspekcijas funkciju izpildei ir šādi uzdevumi:

1. uzrauga un īsteno Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu;
2. veicina sabiedrības informētību un izpratni par riskiem, noteikumiem, garantijām un tiesībām saistībā ar apstrādi. Īpašu uzmanību pievērš darbībām, kas konkrēti attiecas uz bērniem;
3. saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem konsultē valsts parlamentu, valdību un citas iestādes un struktūras par likumdošanas un administratīviem pasākumiem saistībā ar fizisku personu tiesību un brīvību aizsardzību attiecībā uz apstrādi;
4. veicina pārziņu un apstrādātāju izpratni par pienākumiem, ko tiem uztic saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulu;
5. pēc pieprasījuma sniedz informāciju ikvienam datu subjektam par viņu tiesību īstenošanu saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulu un, ja nepieciešams, minētajā nolūkā sadarbojas ar citu dalībvalstu uzraudzības iestādēm;
6. izskata kāda datu subjekta, struktūras vai organizācijas, vai apvienības iesniegtās sūdzības saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 80.pantu, atbilstošā apjomā izmeklē jautājumu un saprātīgā termiņā informē sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem, jo īpaši, ja ir nepieciešama papildus izmeklēšana vai koordinācija ar citu uzraudzības iestādi;
7. sadarbojas ar citām uzraudzības iestādēm, tostarp apmainās ar informāciju un sniedz savstarpēju palīdzību, lai nodrošinātu konsekvētu Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu un izpildi;

8. veic izmeklēšanu par Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu, tostarp, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no citas uzraudzības iestādes vai citas publiskās iestādes;
9. pārrauga attiecīgas attīstības tendences, ciktāl tās ietekmē personas datu aizsardzību, un jo īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un komercprakses attīstību;
10. apstiprina Vispārīgās datu aizsardzības regulas 28.panta 8.punktā un 46. panta 2.punkta d) apakšpunktā minētās līguma standartklauzulas;
11. izveido un uztur sarakstu attiecībā uz prasību veikt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 35.panta 4.punktu;
12. sniedz padomus par Vispārīgās datu aizsardzības regulas 36.panta 2.punktā minētajām apstrādes darbībām;
13. veicina rīcības kodeksu izstrādi saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 40.panta 1.punktu un saskaņā ar 40. panta 5.punktu sniedz atzinumu un apstiprina šādus rīcības kodeksus, kas sniedz pietiekamas garantijas;
14. veicina datu aizsardzības sertifikācijas mehānismu un datu aizsardzības zīmogu un marķējumu izveidi saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 42.panta 1.punktu un apstiprina sertifikācijas kritērijus saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 42.panta 5.punktu;
15. attiecīgā gadījumā veic periodisku pārbaudi tiem sertifikātiem, kas izsniegti saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 42.panta 7.punktu;
16. izstrādā un publicē akreditācijas kritērijus, lai akreditētu struktūru, kas uzrauga rīcības kodeksus, saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 41.pantu un sertifikācijas struktūru saskaņā ar 43.pantu;
17. veic akreditāciju struktūrai, kas uzrauga rīcības kodeksus, saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 41.pantu un sertifikācijas struktūrai saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 43.pantu;
18. apstiprina Vispārīgās datu aizsardzības regulas 46.panta 3.punktā minētās līguma klauzulas un noteikumus;
19. apstiprina saistošos uzņēmuma noteikumus saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 47.pantu;
20. veicina Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas darbību;
21. uztur iekšēju reģistru par šīs regulas pārkāpumiem un saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58. panta 2. punktu veiktajiem pasākumiem;
22. pilda jebkādos citus uzdevumus saistībā ar personas datu aizsardzību;
23. uzrauga datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām, arī gadījumos, kad pārzinim ar likumu ir aizliegts sniegt datu subjektam informāciju un saņemts attiecīgs iesniegums no datu subjekta;
24. veicina datu aizsardzības efektivitāti;
25. nodrošina datu aizsardzības sertifikācijas procedūru;
26. atbilstoši savai kompetencei sniedz Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm ieteikumus attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu, kā arī piedalās normatīvo aktu attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādē un sniedz viedokli par citu institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektiem;
27. sniedz atzinumu nacionālajai akreditācijas institūcijai par sertifikācijas institūcijas atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas 43. panta 2. punkta prasībām un saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 43.panta 3. punktu noteiktajām inspekcijas prasībām un kritērijiem;
28. sadarbojas ar ārvalstu datu aizsardzības, informācijas atklātības un pieejamības uzraudzības un komerciāla paziņojuma sūtīšanas aizlieguma uzraudzības institūcijām;
29. pārstāv Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos datu aizsardzības jomā;

30. veic pētījumus, analizē situāciju, sniedz ieteikumus un atzinumus, kā arī informē sabiedrību par aktuāliem jautājumiem savas kompetences jomās;
31. veic Pasažieru informācijas nodaļas īstenotās personas datu apstrādes uzraudzību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
32. veic Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma uzraudzību attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzību;
33. izskata sūdzību par parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja atteikumu novērst to, ka parādvēstures datubāzē iekļautā informācija ir neprecīza, nepilnīga vai nepatiesa;
34. apkopo Drošības incidentu novēršanas institūcijas ziņojumus par iepriekšējā gadā veikto personas datu apstrādi;
35. iesniegumu par nepieciešamību veikt pārbaudi par Šengenas informācijas sistēmas likumā noteikto datu subjekta tiesību ievērošanu, ja datu subjektam vai tā pilnvarotajai personai atsaka sniegt pieprasīto informāciju;
36. piemēro administratīvo sodu par komerciāla paziņojuma sūtīšanas aizlieguma pārkāpšanu;
37. statistiskās informācijas par institūciju pieprasījumiem saņemt saglabājamus datus un par šo datu izsniegšanu apkopošana;
38. personas datu aizsardzības pārkāpumu reģistrācija elektronisko sakaru jomā;
39. atļaujas izraudzītās kodu piešķiršanas metodes genoma datu bāzē lietošanai galvenajam apstrādātājam izsniegšana;
40. sūdzību izskatīšana un lēmumu pieņemšana saistībā ar veselības stāvokļa aprakstu un ģeoloģisko datu savākšanu, audu paraugu, DNS aprakstu, veselības stāvokļa aprakstu un ģeoloģisko datu kodēšanu un atkodēšanu, kā arī audu paraugu, DNS aprakstu, veselības stāvokļa aprakstu un ģeoloģisko datu apstrādi;
41. atzinuma par to, ka genoma datu bāzē ir nodrošināta personas datu apstrāde atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par personas datu aizsardzību, arī obligātajām personas datu apstrādes sistēmu tehniskajām un organizatoriskajām prasībām sniegšana;
42. galvenā apstrādātāja izveidotās komisijas gēnu donora personas datu, audu paraugu, DNS aprakstu un veselības stāvokļa aprakstu iznīcināšanai darbības uzraudzība;
43. sniedz piekrišanu par to, ka kredītinformācijas birojs uz rakstveida līguma pamata var uzticēt citai personai veikt darbības, kas nepieciešamas Kredītinformācijas biroju likuma 7.pantā noteikto licencējamo kredītinformācijas biroja darbību izpildes nodrošināšanai;
44. informācijas par kredītinformācijas biroju savā tīmekļvietnē publicēšana un aktualizēšana;
45. lēmuma par licences kredītinformācijas birojam izsniegšanu, apturēšanu, atjaunošanu un anulēšanu pieņemšana;
46. publicē sarakstu ar ekspertiem, kas var veikt auditu kredītinformācijas birojā;
47. sniedz viedokli personai, kas vēlas kļūt par kredītinformācijas biroja akcionāru ar dalību vismaz piecu procentu apmērā no kredītinformācijas biroja pamatkapitāla, padomes vai valdes locekli, par to, vai tā atbilst šo noteikumu prasībām attiecībā uz akcionāru, padomes vai valdes locekli;
48. sadarbojas ar Eiropas Savienības dalībvalstu uzraudzības iestādēm un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, veicot informācijas apmaiņu, palīdzot cita citai veikt revīzijas un pārbaudes Eurodac sistēmā;
49. veic Eurodac revīziju par personas datu apstrādi saskaņā ar Eurodac regulas³ 33.panta 2.punktu, tostarp izlases kārtībā analizē pamatotos elektroniskos pieprasījumus;

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulu Nr. 603/2013 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas Eurodac izveidi, lai efektīvi piemērotu Regulu (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar Eurodac datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1077/2011, ar ko izveido Eiropas Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un

50. sadarbojas (apmainās ar svarīgu informāciju, palīdz cits citam veikt revīzijas un pārbaudes, izskata SIS II regulas⁴ interpretācijas vai piemērošanas grūtības, analizē problēmas, ko rada neatkarīga uzraudzība vai datu subjektu tiesību īstenošana, sagatavo saskaņotus priekšlikumus, meklējot kopīgus risinājumus visām problēmām, un pēc vajadzības palīdz apzināt datu aizsardzības tiesības) ar Eiropas Savienības dalībvalstu uzraudzības iestādēm un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, lai nodrošinātu koordinētu SIS II uzraudzību;
51. veic Latvijas N.SIS II veikto datu apstrādes operāciju revīziju saskaņā ar starptautiskiem revīzijas standartiem;
52. sniedz palīdzību ieinteresētajai personai, sniedz tai konsultācijas saistībā ar tās personas tiesību aizsardzību attiecībā uz tādu datu labošanu vai dzēšanu, kas uz viņu attiecas VIS informācijas sistēmā, saskaņā ar VIS regulu⁵;
53. veic VIS sistēmā notikušo datu apstrādes operāciju revīziju saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem revīzijas standartiem;
54. sadarbojas (apmainās ar svarīgu informāciju, palīdz cits citam veikt revīzijas un pārbaudes, izskata VIS regulas interpretācijas vai piemērošanas grūtības, analizē problēmas, ko rada neatkarīga uzraudzība vai datu subjektu tiesību īstenošana, sagatavo saskaņotus priekšlikumus, meklējot kopīgus risinājumus visām problēmām, un pēc vajadzības palīdz apzināt datu aizsardzības tiesības) ar Eiropas Savienības dalībvalstu uzraudzības iestādēm un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, lai nodrošinātu koordinētu VIS uzraudzību;
55. pēc citas Eiropas Padomes Konvencija par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi līgumslēdzējas puses pieprasījuma sniedz informāciju par savas valsts normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi datu aizsardzības jomā, saskaņā ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem un vienīgi privātuma aizsardzības nolūkā veic visus nepieciešamos pasākumus, lai sniegtu faktisku informāciju attiecībā uz konkrētu tās teritorijā notiekošu automātisko apstrādi, tomēr izņemot apstrādātos personas datus;
56. izskata datu subjekta pieprasījumu par viņa personas datu apstrādi vai par to apstrādes pārbaudi likumā "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" noteiktajos gadījumos;
57. sniedz viedokli par personas datu apstrādes ietekmi uz datu aizsardzību likumā "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" noteiktajā gadījumā;
58. likumā "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" noteiktā personas datu aizsardzības pārkāpumu reģistrācija;
59. veic administratīvā pārkāpuma procesu saskaņā ar likuma "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" 32. pantā minētajiem pārkāpumiem;
60. izskata sūdzības par Konkurences padomes rīcību, ierobežojot fiziskās personas kā datu subjekta piekļuves tiesības informācijai par to, vai tiek apstrādāti konkrētās personas dati, kamēr tiek iegūta lēmuma pieņemšanai nepieciešamā informācija;
61. veic citus normatīvajos aktos paredzētos uzdevumus.

tiesiskuma telpā (Eurodac regula)

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr.1987/2006 (2006.gada 20.decembris) par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (SIS II) izveidi (SIS II regula)

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr.767/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām (VIS regula)

1.3. Inspekcijas galvenie darbības mērķi

1. Inspekcijas darbības mērķis ir aizsargāt cilvēka pamattiesības un pamatbrīvības datu aizsardzības jomā.
2. Nodrošināt Latvijas Republikas pārstāvību Eiropas Savienības un starptautiskajās institūcijās savas kompetences ietvaros.
3. Nodrošināt kredītinformācijas biroju uzraudzību un licencēšanu.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Pārskata gada galvenie uzdevumi:

1. Izstrādāt ar Fizisko personu datu apstrādes likumu saistītos Ministru kabineta noteikumus.
2. Personas datu apstrādes uzraudzība.
3. Kredītinformācijas biroju darbības uzraudzība.
4. Personas datu aizsardzības speciālistu reģistrēšana.
5. Starptautiskās sadarbības starp Eiropas Savienības uzraudzības iestādēm veicināšana.
6. "Konsultē vispirms" principa nostiprināšanai Inspekcijas darbībā, ievērojot 2017. gadā 15. jūnijā parakstīto memorandu, ir veicināt "draudzīgas iestādes klientiem" darbības veidu. Lai to panāktu, nodrošināt:
 - viegli uztveramas informācijas plūsmas ieviešanu - vienkāršu un saprotamu valodu saziņai ar klientiem par iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem;
 - iekšējo procesu un kontroles sistēmas pielāgošanu minētā principa piemērošanai;
 - minētā principa nostiprināšanu iestādes ikdienas praksē.
7. Nodrošināt Eiropas Komisijas 2018. gada 12. septembra vadlīniju dokumentā "par Savienības datu aizsardzības regulējuma piemērošanu vēlēšanu kontekstā", kā arī Eiropas Komisijas 2018. gada 12. septembra rekomendācijās "par vēlēšanu sadarbības tīkliem, tiešsaistes pārredzamību, aizsardzību pret kiberdrošību negadījumu novēršana un cīņa pret dezinformācijas kampaņām saistībā ar vēlēšanām" sniegto ieteikumu izpildi.
8. Eiropas Komisijas līdzfinansētu projektu realizācija.
9. Turpināt stiprināt Inspekcijas uzraudzības funkciju kapacitāti, kontroles pasākumu jomā paaugstināt kontroles kvalitātes pasākumus, īstenojot strukturālās reformas, lai nodrošinātu Vispārīgās datu aizsardzības regulas 57. pantā noteikto uzdevumu izpildi.
10. Sabiedrības un potenciālo pārzinu (uzņēmēji, valsts un pašvaldību iestādes, citas institūcijas) informēšana un izglītošana par reformu datu aizsardzības jomā, tai skaitā sadarbība ar nozaru pārstāvjiem ieteikumu izstrādē Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību piemērošanai.

1.4.1. Inspekcijas līdzdalība nacionālo tiesību aktu izstrādē

Inspekcija sadarbībā ar Tieslietu ministriju izstrādāja un ņēma dalību likumprojekta "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā", ar kuru Latvijā tika transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2016/680 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI, apspriešanā un precizēšanā Saeimā, kas stājas spēkā 2019. gada 5.augustā.

Inspekcija izstrādāja Ministru kabineta noteikumu projektu "Datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas un datu aizsardzības speciālistu saraksta uzturēšanas noteikumi", kas tika izsludināts Valsts sekretāru 2019.gada 16.maija sanāsmē (VSS-436).

Inspekcija izveidoja darba grupu, kuras uzdevums ir izstrādāt FPDAL 22. pantā minētos Ministru kabineta noteikumus par prasībām rīcības kodeksa pārraudzības institūcijas licences saņemšanai, kā arī licences izsniegšanas, apturēšanas un anulēšanas kārtību un gadījumus.

Pārskata gadā Inspekcija ir sniegusi rakstiskas konsultācijas, atzinumus un viedokļus par normatīvo aktu pieņemšanu un piemērošanu 62 gadījumos.

1.4.2. Personas datu apstrādes uzraudzība

Pārskata gada ietvaros Inspekcija ir veikusi 246 pārbaudes lietas (iepriekšējā gada pārskata periodā 306), no tām administratīvā pārkāpuma lietas (uzsāktas 109 pārbaudes lietas), administratīvā procesa lietas un iniciatīvas lietas. Pārbaudes lietu skaita samazinājums attiecībā pret iepriekšējo pārskata periodu (par 19,60 % mazāk) skaidrojams ar personu datu apstrādes tiesiskā regulējuma izmaiņām (Vispārīgās datu aizsardzības regulas spēkā stāšanos), kas paredz ievērojami lielākas iespējas datu subjektam pašam īstenot savas tiesības bez Inspekcijas iejaukšanās.

Pārbaudes tika veiktas tādās jomās kā:

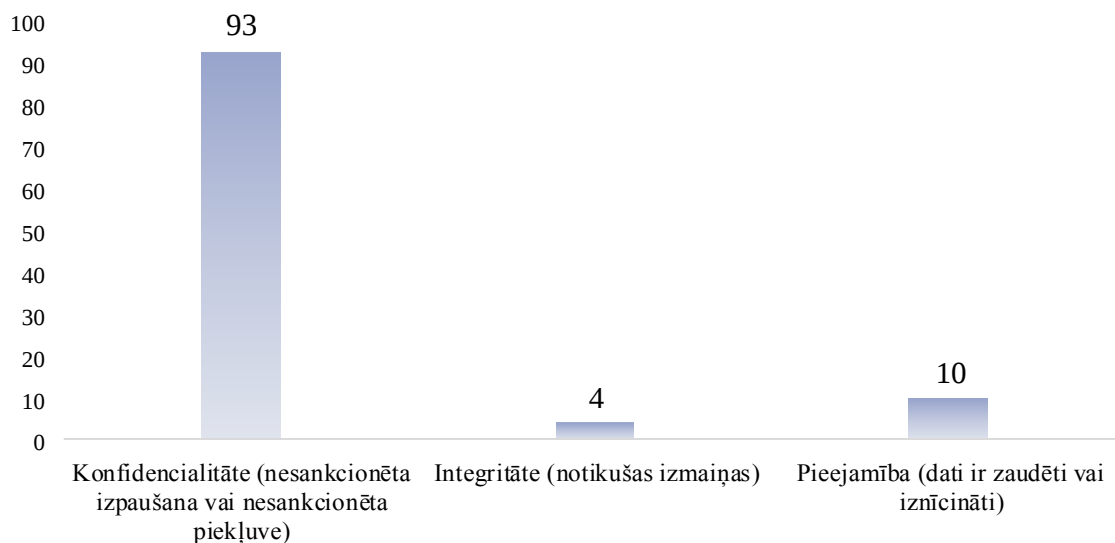
- 1) videonovērošanas veikšana publiskajās vietās, privātīpašumos un iestādēs;
- 2) masu informācijas līdzekļu veiktā personas datu apstrāde;
- 3) tiesībsargājošo iestāžu veiktā personas datu apstrāde;
- 4) personas datu apstrāde tiešsaistes sociālā tīkla un citās tīmekļa vietnēs;
- 5) veselības personu datu apstrāde;
- 6) datu apstrāde izglītības iestādēs;
- 7) datu subjektu tiesību ievērošanā;
- 8) pārziņa tehnisko un organizatorisko prasību ievērošanā;
- 9) personas datu apstrāde valsts un iestāžu informācijas sistēmās.

Inspekcijā saņemtas 1236 sūdzības saistībā ar iespējamiem personu datu apstrādes pārkāpumiem (iepriekšējā gada pārskata periodā 1206). Sūdzības saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 57.pantu iesnieguši gan datu subjekti, gan citas publiskas iestādes (visbiežāk - tiesībsargājošās iestādes), kā arī organizācijas un apvienības.

Līdz ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu pārzinim **personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā** ir pienākums bez nepamatotas kavēšanās un, ja iespējams, ne vēlāk kā 72 stundu laikā no brīža, kad pārkāpums tam kļuvis zināms, paziņot par pārkāpumu uzraudzības iestādei (Inspekcijai), izņemot gadījumus, kad ir maz ticams, ka personas datu aizsardzības pārkāpums varētu radīt risku fizisku personu tiesībām un brīvībām. Pamatojoties uz

iepriekšminēto un saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 33. pantu, Inspekcijā saņemti 107 (iepriekšējā gada pārskata periodā 46) paziņojumi par personas datu aizsardzības pārkāpumiem. Atsevišķos paziņojumos klasificējami vairāki pārkāpumu veidi. Paziņojumus iesniegušas kredītiestādes, valsts iestādes, juridiskās personas. Informācija par paziņoto personas datu aizsardzības pārkāpumiem 1.attēlā.

1.attēls
Paziņotie personas datu aizsardzības pārkāpumi

Inspekcija informē, ka tā savā darbībā īsteno principu "Konsultē vispirms", kas nozīmē, ka Inspekcijas darbībai primāri ir preventīva funkcija. Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58.panta 1. un 2.punkts paredz uzraudzības iestādei (Inspekcijai) vairākas korektīvās pilnvaras un administratīvu sodu piemērošana ir tikai viens no tiem. Līdz ar to tās primārie uzdevumi ir efektīva fizisko personu datu aizsardzība (norādījumu par pārzīņa veiktajā personas datu apstrādē konstatētajām nepilnībām un ierosinājumu sniegšana to novēršanai) un nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumā nepieciešamo darbību veikšana ar mērķi pēc iespējas ātrāk pārtraukt to, tādā veidā mazinot datu subjektam radīto kaitējumu, bet soda piemērošanu izvēlēties kā galējo līdzekli pārkāpuma novēršanā vai taisnīguma atjaunošanā par smagiem Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpumiem.

Pārskata gadā 179 gadījumos pārzinis atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58.panta 1.punkta "d" apakšpunktam, 58.panta 2.punkta "b", "c", "d" un "g" apakšpunktam aicināts pildīt Vispārīgajā datu aizsardzības regulā noteiktos pārzīņa pienākumus (piemēram, izpildīt datu subjekta pieprasījumu īstenojot viņam saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu piešķirtas tiesības, īstenojot atbilstošus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi parādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu, saskaņot apstrādes darbības ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteikumiem, par personas datu labošanu vai dzēšanu, vai apstrādes ierobežošanu, ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 16., 17. un 18. pantu, iecelt savu pārstāvi Eiropas Savienībā, veikt personas datu apstrādi, ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas un FPDAL prasības u.tml.), no tiem izpildīti 164.

Inspekcija informē, ka, pamatojoties uz FPDAL 4.panta otro daļu, informācija par publisko tiesību juridisko personu, to iestāžu un amatpersonu, kā arī citu valsts institūciju

pieļautajiem Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību pārkāpumiem, to novēršanu un piemērotajiem korektīvajiem līdzekļiem tiek publicēta Inspekcijas mājaslapā.⁶

Administratīvo pārkāpumu lietās pieņemti 45 lēmumi, 16 administratīvā pārkāpuma lietās pārkāpējam piemērots sods, no tiem 9 gadījumos piemērots naudas sods, bet 7 gadījumos izteikts brīdinājums. Administratīvā pārkāpuma lietās piemērotā naudas soda intervāls svārstās no 300 līdz 150 000 *euro*. Pieņemto lēmumu skaits administratīvo pārkāpumu lietās salīdzinājumā ar 2018. gadu atspoguļots 1. tabulā.

1.tabula

Pieņemtie lēmumi administratīvo pārkāpumu lietās

Gads	Pieņemtie lēmumi (skaits)	Lēmumi par lietas izbeigšanu (skaits)	Piemērots sods (skaits)	tajā skaitā		Naudas sodu summa kopā (<i>euro</i>)
				piemērots naudas sods (skaits)	izteikts brīdinājums (skaits)	
2018	97	71	26	12	14	10 230
2019	45	29	16	9	7	163522,59

Sods piemērots par pārkāpumiem, par kuriem atbildība ir paredzēta Vispārīgās datu aizsardzības regulas 83.panta 5.punkta "a" apakšpunktā (apstrādes pamatprincipu, tostarp nosacījumi par piekrišanu, ievērojot 5., 6., 7. un 9. pantu) - 9 gadījumos, 83.panta 5.punkta "b" apakšpunktā (datu subjekta tiesības saskaņā ar 12.–22. pantu) - 7 gadījumos un 83.panta 5.punkta "e" apakšpunktā (ja nav ievērots uzraudzības iestādes rīkojums vai pagaidu vai galīgs apstrādes vai datu aprites ierobežojums saskaņā ar 58.panta 2. punktu, vai nav sniegta piekļuve, pārkāpjot 58.panta 1.punktu) - 4 gadījumos. Lietvedība 29 administratīvā pārkāpuma lietās tika izbeigta, konstatējot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta 1.punktā (iespēja atbrīvot no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā) paredzētus nosacījumus un 239.panta 1. (ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva) un 7.punktos (ja ir pagājuši šā kodeksa 37. pantā paredzētie termiņi) paredzētus lietvedības nepieļaujošus apstākļus.

Atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulas 55.pantam, katra uzraudzības iestāde savas dalībvalsts teritorijā ir kompetenta pildīt uzticētos uzdevumus un īstenot pilnvaras, ko tai piešķir saskaņā ar regulu. Vispārīgās datu aizsardzības regulas 56.pants paredz, ka neskarot 55.pantu, galvenās uzņēmējdarbības vietas vai pārziņa vai apstrādātāja darbības vietas uzraudzības iestāde ir kompetenta rīkoties kā vadošā uzraudzības iestāde attiecībā uz minētā pārziņa vai apstrādātāja veiktu pārrobežu apstrādi saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 60.pantā paredzēto procedūru. Ievērojot minēto, gada pārskata periodā starptautiskās sadarbības ietvaros Inspekcija kā vadošā iestāde uzsāka un veica 5 pārbaudes.

Par ārstniecības personām piešķirtās piekļuves datu bāzēm/informācijas sistēmām izmantošanu un personas datu nodošanu trešajām personām

Nemot vērā, ka Vispārīgajā datu aizsardzības regulā datu subjektam ir noteiktas tiesības iegūt informāciju no pārziņa, tad norādāms, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu, datu subjektu interese par savu personas datu apstrādi, apjomu, kā arī atbilstību normatīvajiem aktiem nav mazinājusies. Piemēram, datu subjekti ir vērsušies Inspekcijā gadījumos, kad

⁶ Datu valsts inspekcijas tīmekļvietne "Informācija par publisko tiesību juridisko personu, to iestāžu un amatpersonu, kā arī citu valsts institūciju pieļautajiem Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību pārkāpumiem un to novēršanu" <https://www.dvi.gov.lv/lv/zinas/par-informaciju-par-publisko-tiesibu-juridisko-personu-to-iestazu-un-amatpersonu-ka-ari-citu-valsts-instituciju-pielautajiem-visparigas-datu-aizsardzibas-regulas-prasibu-parkapumiem-un-to-noversa-2/>

ārstniecības personas ir apstrādājušas personas datus bez tiesiska pamata, izmantojot ārstniecības personai nodrošinātās piekļuves tiesības sistēmai, kā arī gadījumos, kad datu subjekta dati tika nodoti trešajām personām, piemēram, nosūtot datu subjekta datus kādam no radniekiem.

Inspekcija ir izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu, kad ārstniecības persona, personīgos nolūkos apskatīja sistēmā datu subjekta datus, par ko tika ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta. Administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros tika konstatēts, ka ārstniecības personai, veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai bija pieeja datu bāzei un šo pieeju ārstniecības persona izmantoja personīgos nolūkos, lai iegūtu informāciju par citu personu. Pārbaudes laikā netika konstatēts, ka datu subjektam būtu nodarīts materiāla vai cita veida kaitējums. Minētajā gadījumā ārstniecības persona tika atzīta par vainīgu un tai tika piemērots administratīvai sods.

Videonovērošana

Nēmot vērā, ka Inspekcija pārskata periodā, kā vienu no uzraudzības prioritātēm noteica videonovērošanu, attiecīgi pieaudzis arī Inspekcijā saņemto datu subjektu sūdzību skaits par personu datu apstrādi videonovērošanas veidā. Vairākumā gadījumu tika konstatēts, ka nav izvietotas zīmes, kas informē, ka tiek veikta videonovērošana, kā arī atsevišķos gadījumos tika veikta publiskās telpas videonovērošana plašā mērogā, kā arī novērojot kaimiņa īpašumu. Tāpat norādāms, ka vairāk tika saņemtas privātpersonu sūdzības tieši par kaimiņu veikto videonovērošanu, kas pamatā tiek iesniegtas savstarpējo konfliktu un nesaprašanās dēļ.

1.4.3. Inspekcijas amatpersonu pieņemto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

Pārskata gadā no visiem Inspekcijas amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās – 45, Inspekcijas direktoram tika pārsūdzēti 14 lēmumi, no kuriem 13 lēmumi tika atstāti spēkā un sūdzības noraidītas, atzīstot lēmumus par tiesiskiem un pamatotiem. Vienā gadījumā, pēc visu lietas materiālu izvērtēšanas, Inspekcijas direktore pieņēma lēmumu par bargāka soda piemērošanu un tika pieņemts lēmums paaugstināt uzlikto administratīvo sodu no 1400 *euro* uz 1700 *euro*.

Cetri no pārsūdzētajiem Inspekcijas amatpersonu lēmumiem ir par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietu pēc personas iesnieguma par iespējamo nelikumīgu personas datu apstrādi, no kuriem divi tika pārsūdzēti arī tiesā un vienā no tiem Inspekcijai ir uzlikts par pienākumu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību.

Deviņi Inspekcijas direktora lēmumi ir pārsūdzēti tiesā, no kuriem piecos gadījumos tiesā tika pārsūdzēti tieši tie Inspekcijas lēmumi, ar kuriem vainīgā persona ir saukta pie administratīvās atbildības un piemērots administratīvais naudas sods robežās no 1400 -1700 *euro*. Visbiežāk pārsūdzēti tiek lēmumi, kuros ir piemēroti sodi par datu subjekta tiesību neievērošanu, kas izpaužas informācijas nesniegšanā pēc datu subjekta pieprasījuma vai nepilnīgā informācijas sniegšanā, kā arī par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem. Vienā gadījumā Inspekcijas direktorei tika pārsūdzēts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, kurš tika atstāts spēkā un sūdzība noraidīta.

Administratīvā procesa likuma kārtībā 2019.gadā Inspekcijas direktorei tika apstrīdēti divi lēmumi, kurus Inspekcija direktore atstāja spēkā un sūdzību noraidīja.

Kopumā pārskata gadā pavisam tiesā ierosinātas 20 lietas, kurās Inspekcija ir lietas dalībnieks. Pārskata perioda beigās, Inspekcija ir lietas dalībnieka statusā 30 tiesvedības lietās.

1.4.4. Kredītinformācijas biroju darbības uzraudzība

Ievērojot Kredītinformācijas biroju likumā un Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 267 "Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi" noteikto kārtību Latvijā ir reģistrēti kopā divi kredītinformācijas biroji – akciju sabiedrība

"Kredītinformācijas birojs" un akciju sabiedrība "CREFO birojs". Kredītinformācijas biroju likumā noteiktais darbības mērķis ir dot ieguldījumu atbildīgas kredītēšanas un atbildīgas un godprātīgas aizņemšanās veicināšanā, sekmējot personu kredītvēstures veidošanos, kā arī nodrošināt fizisko personu tiesību aizsardzību, lai, vērtējot kredīspēju, būtu pieejama un tiktu izmantota patiesa un pilnīga informācija. Kredītinformācijas birojus licencē un to darbību uzrauga Inspekcija.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.267 "Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi" 9.punktu, kredītinformācijas biroji reizi 12 mēnešos sagatavo audita ziņojumus, kuri tiek iesniegti Inspekcijai. Pārskata gadā Inspekcija saņēmusi un izvērtējusi 2 audita ziņojumus par personas datu apstrādes atbilstību Vispārīgajai datu aizsardzības regulai.

Tāpat Inspekcija sniegusi konsultācijas Kredītinformācijas biroju pārstāvjiem par Kredītinformācijas biroju likuma piemērošanu. Inspekcija līdzdarbojusies grozījumu izstrādē Kredītinformācijas biroju likumā. Tāpat veikta jaunu valdes locekļu atbilstības novērtēšana ievērojot Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumus Nr.267 "Kredītinformācijas biroju licencēšanas un uzraudzības noteikumi" noteikto kārtību.

1.4.5. Personas datu aizsardzības speciālistu iecelšana

Datu aizsardzības speciālista galvenais uzdevums ir sniegt atbalstu un konsultēt iestādes vai uzņēmuma vadību personas datu apstrādes un aizsardzības jautājumos, tajā skaitā risinot problēmjautājumus šajā jomā.

Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37. panta 1. punktā noteikti kritēriji, kad pārzinim un apstrādātājam ir pienākums iecelt personas datu aizsardzības speciālistu. Proti, datu aizsardzības speciālistu jāieceļ, ja:

1. apstrādi veic publiska iestāde vai struktūra (neatkarīgi no tā, kādi dati tiek apstrādāti);
2. pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbība sastāv no apstrādes darbībām, kurām nepieciešama regulāra un sistemātiska datu subjektu novērošana plašā mērogā;
3. pārziņa vai apstrādātāja pamatdarbības ietver īpašo kategoriju datu vai personas datu par sodāmību un pārkāpumiem apstrādi plašā mērogā.

FPDAL 17. pants nosaka, ka datu aizsardzības speciālista pienākumus drīkst veikt persona, kura atbilst Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37. panta 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Pārzinis vai apstrādātājs par datu aizsardzības speciālistu var norīkot personu, kura šajā likumā noteiktajā kārtībā ir iekļauta Inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, vai citu personu.

Līdz ar to, pārziņiem ir izvēles iespējas – iecelt datu aizsardzības speciālistu, kurš šajā likumā noteiktajā kārtībā ir iekļauts Inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, vai personu, kas nav nokārtojusi personas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu un ieguvusi personas datu aizsardzības speciālista kvalifikāciju.

Inspekcijai informāciju par personas datu aizsardzības speciālistu iecelšanu saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37.panta 7.punktu ir snieguši 248 jauni pārziņi. Papildinot to 800 uzņēmumu skaitu, kuros datu aizsardzības speciālisti bija norīkoti pirms 2019.gada. Šo sarakstu Inspekcija izmanto atbilstoši savai kompetencei uzraudzības vajadzībām.

Pamatojoties uz FPDAL 18.panta pirmo un ceturto daļu, lai identificētu datu aizsardzības speciālistus, kuri ir nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu, un nodrošinātu to, ka informācija par datu aizsardzības speciālistiem ir pieejama, Inspekcija kāro datu aizsardzības speciālistu sarakstu, kas ir publiski pieejams Inspekcijas tīmekļvietnē⁷. Datu aizsardzības

⁷ Datu valsts inspekcijas tīmekļvietne. "Personas datu aizsardzības speciālisti" <https://www.dvi.gov.lv/lv/personas-datu-apstrades-un-specialistu-registracijas-kartiba/personas-datu-aizsardzibas-specialisti/>

speciālistu sarakstā iekļauj tikai tās personas, kuras ir nokārtojušas kvalifikācijas eksāmenu un datu aizsardzības speciālistus, kuri ir ieguvuši kvalifikāciju līdz FPDAL spēkā stāšanās brīdim un saskaņā ar FPDAL Pārejas noteikumu 4.punktu iesniegušas rakstveida lūgumu Inspekcijas direktoram.

Inspekcija uzturētajā kvalificēto personas datu aizsardzības speciālistu sarakstā pašlaik apkopota informācija par 348 datu aizsardzības speciālistiem, kas kvalifikāciju ieguvuši atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likumam un ar tajā noteikto deleģējumu izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem.

1.4.7. Starptautiskā sadarbība

1.4.7.1. Inspekcijas uzdevumu izpilde savstarpējās sadarbības un konsekvences mehānisma ietvaros

Saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas nosacījumiem Eiropas Savienības uzraudzības iestādes savstarpēji sadarbojas personas datu aizsardzības nodrošināšanas jautājumos. Svarīgākie mehānismi ir *vienas pieturas aģentūras principa* īstenošana un Vispārīgās datu aizsardzības regulas *konsekventas piemērošanas* (turpmāk arī – konsekvences mehānisms) nodrošināšana.

Vienas pieturas aģentūras princips paredz, ka datu subjektam ir tiesības savu tiesību realizēšanai un aizsardzībai vērsties ne tikai tajā uzraudzības iestādē, kuras teritorijā darbojas pārzinis, bet arī citas dalībvalsts uzraudzības teritorijā, tajā, kurā ir datu subjekta dzīvesvieta, darba vieta u.tml. Turpmāka sūdzības izskatīšana notiek, uzraudzības iestādēm savstarpēji sadarbojoties, veicot kopīgas izmeklēšanas un citus uzraudzības pasākumus.

Konsekvences mehānisma galvenais mērķis ir panākt saskaņotu un vienveidīgu Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas nodrošināšanu un šā uzdevumu izpildē koordinatora un gala lēmuma pieņēmēja loma ir Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai (turpmāk – Kolēģija).

Efektīvai un operatīvai informācijas apmaiņai starp Kolēģiju un dalībvalstu uzraudzības iestādēm, lai padarītu efektīvāku *vienas pieturas aģentūras principa* īstenošanu, kā arī veicinātu konsekvences mehānismu, tiek izmantota Eiropas Komisijas uzturētā informācijas sistēma – The Internal Market Information System (turpmāk – IMI). Kopš IMI izmantošanas uzsākšanas, katru mēnesi šajā sistēmā tiek iekļauts lielāks jaunu, uzsāktu lietu skaits. Lietu skaita palielināšanās ir saistīta ar to, ka datu subjekti ir labāk informēti par savām tiesībām, bez tam mūsdienu globalizācijas apstākļos personas datu apstrādē arvien biežāk konstatējams pārobežu personas datu apstrādes elements. Dalībvalstis, labāk izprotot dažādo izmeklēšanas lietu būtību, arvien aktīvāk izmanto IMI sistēmu savstarpējās sadarbības, tai skaitā kopīgas izmeklēšanas veikšanai. Lielākā daļa IMI iekļauto lietu tieši neskar Latvijas intereses, tomēr vienlaikus ir iezīmējies arī tādu sistēmā iekļauto lietu, kas tiešā veidā skar Latvijas valstspiederīgos, un Latvijā reģistrētu uzņēmumu veiktās personas datu apstrādes, intereses. IMI ir rīks, ko izmanto ne tikai iekšējo lēmumu saskaņošanai, bet arī informācijas apmaiņai par dažādu ar personas datu aizsardzību saistītu problēmjautājumu izskatīšanai.

2019.gadā IMI sistēmā izskatīti kopumā 1004 pieteikumi. Regulas 56.pantā noteiktajā kārtībā (vadošās un iesaistītās iestādes identifikācija) Inspekcija iesaistījusi kopumā 37 lietās, tai skaitā piecās lietās Inspekcijai noteikts vadošās iestādes statuss, savukārt 32 lietās Inspekcija ir iesaistītās iestādes statusā. Divās no lietām, kurās Inspekcija ir vadošā iestāde 2019.gadā pabeigta pārbaude un pieņemts lēmums. Savstarpējās palīdzības ietvaros saskaņā ar Regulas 60.pantu (Konsultācija) – Inspekcija sniegusi viedokli 20 gadījumos.

1.4.7.2. Eiropas Komisijas līdzfinansēto projektu realizācija

Pārskata gadā Inspekcija turpināja 2018.gadā uzsākto projektu realizāciju.

Inspekcija piedalās kā vadošais partneris projektā "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (turpmāk – DPSME) Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programmas "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība" 2014.–2020. gadam ietvaros. Pārskata gadā tika īstenota projekta pirmā fāze, noorganizējot 10 seminārus visos Latvijas reģionos (Rīgā, Jelgavā, Cēsīs, Jēkabpilī, Ventspilī, Valmierā, Daugavpilī, Liepājā, Ludzā), un gala konferenci Rīgā, 26.novembrī, kurā kopā ar Latvijas lektoriem pieredzē dalījās arī lektori no ārvalstīm. Šīs fāzes ietvaros tika izstrādāta arī rekomendācija – Ceļvedis datu apstrādē maziem un vidējiem uzņēmumiem (<https://www.dvi.gov.lv/lv/zinas/rekomendacija-celvedis-datu-apstrade-maziem-un-vidjiem-uznemejiem/>).

2020.gadā tiks uzsākta nākamā īstenošanas fāze, kuras gaitā plānots organizēt 10 seminārus nepilngadīgām personām vecumā no 13-17 gadiem dažādos Latvijas reģionos, kā arī semināru noslēgumā organizēt jauniešiem konkursu. Tāpat paredzēts izdot pārskatāmu bukletu par jauniešiem svarīgākajiem datu aizsardzības jautājumiem, tostarp, datu aizsardzību sociālās tīklošanas vietnēs.

DPSME projekta ieviešanas periods ir 2018.gada decembris – 2020. gada novembris, ārvalstu finansējums 96 000 euro, kopējais finansējums 142 029 euro.

Inspekcija kā viens no partneriem piedalās arī Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("Horizon 2020") 2016.–2017. gada darba programmas projekta Nr. 786741 "Mākoņplatforma mikrouzņēmumiem VDAR atbilstības nodrošināšanai" ("GDPR Compliance Cloud Platform for Micro Enterprises") (akronīms – SMOOTH) īstenošanā. SMOOTH projekta ietvaros tika uzsākts darbs pie SMOOTH mākoņa platformas izstrādes. Projekts paredz, ka platformas darbības nodrošināšanai tajā tiks integrēti vairāki rīki, kuru izstrāde arī tiek paredzēta šī projekta ieviešanai. Tas ietver "SMOOTH", "SMOOTHTEXT", "SMOOTHDATA", "SMONLINE Web", "SMONLINE App" "SMOOTHKIT" rīku izstrādi. Tie ietver risinājumus, kas ļaus veikt automatisku ar privātuma aizsardzību saistītu teksta dokumentu analīzi, kas nākotnē varētu sniegt daudzvalodu tekstizrāci un augstas sarežģītības dokumentu mašīnmācīšanās izpēti un tehnoloģiskos risinājumus, veikt fizisko personu datu glabātavas analīzi, kas nākotnē varētu sniegt izpēti un tehnoloģiskos risinājumus datu integrēšanas un analīzes metodēm datubāzēs, veikt personas datu analīzi interneta vietnēs un mobilajās lietotnēs, kas nākotnē varētu sniegt izpēti un tehnoloģiskos risinājumus tiešsaistes tiešās tirgvedības un datu nopludināšanas jautājumos. Papildus tam projekts paredz, ka platformas lietotājam būs iespēja izmantot viegli lasāmus materiālus par Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas jautājumiem piemēroti tieši šai mērķauditorijai, kuru izstrādē (piemēram, Interaktīvā rokasgrāmata) pārskata periodā piedalījās arī Inspekcija. Tomēr platformas galvenais mērķis saskaņā ar Dotācijas līgumā noteikto ir nodrošināt mikrouzņēmumiem iespēju iegūt automatizēti izveidotu atbilstības ziņojumu par šo uzņēmuma veikto apstrāžu atbilstību Vispārīgai datu aizsardzības regulai, bet kādu neatbilstību konstatēšanas gadījumā saņemt ieteikumus to novēršanai.

SMOOTH projekta ieviešanas periods ir 2018. gada maijs – 2020. gada novembris, ārvalstu finansējums 61 875 euro, kopējais finansējums 64 474 euro. Projekta īstenošana sadalīta 10 darbu pakotnēs, kuras sadalīti pa radniecīgu uzdevumu kopām. Kopš projekta īstenošanas uzsākšanas līdz pārskata gada beigām nodrošināta sākotnējā uzdevumu izpilde visās darbu pakotnēs, kā arī platformas pagaidu versijas izstrāde, kā arī darbs pie informācijas izplatīšanas aktivitāšu īstenošanas saskaņā ar atbildīgo projekta partneru izstrādāto informācijas izplatīšanas stratēģiju.

1.4.7.3. Inspekcijas līdzdalība Eiropas Datu aizsardzības uzraudzības kolēģijas darbā

Vispārīgās datu aizsardzības regulas VII nodaļa nosaka skaidru ietvaru sadarbībai un konsekvencei starp dalībvalstu uzraudzības iestādēm, tai skaitā izveidojot Kolēģiju. Tā lēmumus lielākoties pieņem plenārsēdēs, kurās nepieciešama dalībvalstu dalībnieku – katras uzraudzības iestādes pārstāvju klātbūtne. Pirms plenārsēdes apspriežamie jautājumi tiek apspriesti ekspertu darba grupās. Kolēģijas sēdes notiek reizi mēnesī, nepieciešamības gadījumā, bet ne biežāk kā četras reizes gadā sasaucot ārkārtas plenārsēdes. Inspekcijas resurss tiek ieguldīts, lai sagatavotos un nodrošinātu pilnvērtīgu līdzdalību Kolēģijas darbā. Gatavošanās katrai Kolēģijas sanāksmei ietver apjomīgu dokumentu apkopošanu, analīzi un viedokļa formēšanu par lielu atšķirīgu jautājumu klāstu. Pārskata gadā nodrošināta dalība praktiski visās plānotajās Kolēģijas plenārsēdēs, kurās tika apspriesti gan dažādu vadlīniju projektu jautājumi, gan atsevišķi **Eiropas Savienības valstu uzraudzības iestāžu sagatavotie akreditācijas kritēriji rīcības kodeksu pārraudzības struktūrām, Kolēģijas nostāju projekti dažādiem datu aizsardzības aspektiem, kas adresēti citām Eiropas Savienības institūcijām, gan privātuma vairoga jautājumi.** Inspekcija līdzdarbojas arī sabiedrisko attiecību darbinieku iekšējās sanāksmēs, kas saistītas ar plānoto Kolēģijas plenārsēžu atspoguļojumu.

Kolēģijas uzdevumu izpildei izveidotas arī ekspertu darba grupas. Ekspertu darba grupas pilda Kolēģijas uzdotos uzdevumus, kas var būt saistīti gan ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas interpretācijas aspektu novērtējumu, gan arī ar citu datu aizsardzības problēmjautājumu izpēti. Saspringtā darba grafika un ievērojamā saņemto dokumentu skaita pieauguma dēļ Inspekcija nespēja nodrošināt dalību visās Kolēģijas ekspertu darba grupās, vienlaikus iespēju robežās Inspekcija deleģēja darbiniekus līdzdalībai sanāksmēs, kurās gan tiek sniegts pienesums attiecībā uz atsevišķiem Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas aspektu skaidrojumu, gan arī tiek uzklautāta citu dalībvalstu pieredze, piemēram Sadarbības apakšdarba grupa (*Cooperation Expert Subgroup*) un Starptautiskās datu nodošanas (*International Transfers Expert Subgroup*). Ekspertu darba grupās sagatavotie dokumenti vēlāk tiek apstiprināti Kolēģijas sēdēs.

1.4.7.4. Inspekcijas starptautiskā sadarbība, realizējot divpusējo sadarbību, dalību starptautiskajās organizācijās u.c. veida forumos

Divpusējās sadarbības pasākumi

Papildus sadarbībai Kolēģijas ietvaros un dalībai starptautiskās konferencēs, Inspekcija ir organizējusi arī pieredzes apmaiņas pasākumu ar Vācijas Reinzemes-Pfalcas iestādes Datu aizsardzības un informācijas brīvības jautājumos (*Der Landesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit Rheinland-Pfalz*) iestādi. Vācijas kolēģa vizītes laikā notika apmaiņa ar iestāžu ar labo praksi un pieredzi personas datu aizsardzības jomā, apspriesti dažādi Regulas piemērošanas jautājumi, kā arī darba organizācijas procesi. 2019.gada otrajā pusē Inspekcijā tika uzņemti arī Moldovas datu aizsardzības iestādes pārstāvji. Apmeklējuma ietvaros tika sniegta būtiskākā informācija par Inspekcijas darbību un datu aizsardzības problemātiku. Veiksmīgās sadarbības rezultātā pārskata gada nogalē Moldovā, Kišiņevā starp Latvijas Republikas Datu valsts inspekciju un Moldovas Republikas Nacionālo personas datu aizsardzības centru tika parakstīts savstarpējās sadarbības līgums.

Dalība starptautiskos forumos

Papildus iepriekš minētajam pārskatā gadā Inspekcija turpināja līdzdarboties Eiropas Padomes Konvencijas par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi

(108. konvencija) konsultatīvās komitejas darbā, gan piedaloties klātienē sanāksmēs, gan sniedzot prasīto statistisko informāciju, gan arī komentējot sagatavotos darba dokumentus.

1.4.8. Konsultē vispirms

Inspekcija 2017.gada 15.jūnijā parakstīja sadarbības memorandu par "Konsultē vispirms" principa iedzīvināšanu, veicinot valsts pārvaldes iestāžu uz klientu orientētu darbību.

"Konsultē vispirms" princips paredz valsts pārvaldes uzraudzības iestādēm sadarboties ar uzņēmējiem un strādāt pēc principa, ka galvenais nav sodīt, bet gan būt uzņēmēja uzticamam palīgam un sadarbības partnerim, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi Latvijā, tai skaitā veicinātu Valdības deklarācijā noteikto mērķu tautsaimniecības attīstību.

Piemērojot "Konsultē vispirms" principu, 179 gadījumos Inspekcija ir aicinājusi pārzini pildīt Vispārīgajā datu aizsardzības regulā noteiktos pārzina pienākumus. Ievērojot Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasības 164 gadījumos pārzinis ir izpildījis Inspekcijas aicinājumu.

Attiecībā uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas tiešu piemērošanu, izvērtējot datu aizsardzības pārkāpumus, Inspekcija arī turpmāk piemēros principu "Konsultē vispirms", panākot, ka uzņēmējiem ir skaidri saprotamas piemērojamās prasības. Inspekcija turpinās iekšējo procesu un kontroles sistēmas pielāgošanu, efektivitātes izvērtēšanu, lai šī principa piemērošanu turpinātu nostiprināt Inspekcijas ikdienas praksē, atrodot nepieciešamo līdzsvaru starp Inspekcijas korektīvo funkciju piemērošanu un pārzina konsultēšanu.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

1. Inspekcijas budžetu 2019.gadā veidoja apakšprogramma 09.02.00 "Fizisko personu datu aizsardzība" un 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)".
2. Inspekcijas finansējumu veido trīs ieņēmumu avoti:
 - 2.1. dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;
 - 2.2. maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi;
 - 2.3. ārvalstu finanšu palīdzība.

Finansējuma izlietojums un rādītāju izpilde 2019.gadā un to salīdzinājums ar 2018.gadu apakšprogrammā 09.02.00 "Fizisko personu datu aizsardzība" atspoguļots tabulā 2.tabula.

2.tabula

Apakšprogramma 09.02.00 "Fizisko personu datu aizsardzība"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde), euro	Pārskata gadā, euro	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	774 411	640 998	604 185
1.1.	dotācijas	654 478	616 665	604 185
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	119 933	24 333	0
2.	Izdevumi (kopā)	705 996	714 634	665 909
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	699 479	703 601	655 005
2.1.1.	kārtējie izdevumi	699 265	703 481	654 885
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	214	120	120
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	6 517	11 033	10 904

3. Budžeta apakšprogrammas 09.02.00. "Fizisko personu datu aizsardzība" ietvaros apgūti 665 909 euro jeb 93.2 % no plānotajiem izdevumiem.
4. 2019.gadā ir 100.0% neizpilde pašu ieņēmumos no maksas pakalpojumiem, tāpēc ka inspekcijai nav pietiekošas kapacitātes, lai izstrādātu Ministru kabineta noteikumi "Datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas noteikumi" un "Datu valsts inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādis".

Budžeta apakšprogrammas 09.02.00 "Fizisko personu datu aizsardzība" plānoto rezultātu un to rezultātu izpilde apkopota tabulā "Rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze 2019. gadā" (3.tabulā).

3.tabula

"Rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze 2019.gadā"

Rādītāja nosaukums	Plānotā vērtība	Izpilde	Paskaidrojums
Konstatēto personas datu aizsardzības pārkāpumu īpatsvars (% pret kopējo)	15	15.4	Konstatēto personas datu aizsardzības pārkāpumu īpatsvars (%) pret kopējo veikto pārbaužu skaits attiecībā pret plānoto ir par

veikto pārbažu skaitu)			2.7% lielāks. Lai sasniegtu plānoto vērtību veikti informēšanas pasākumi, lai vērstu uzmanību prasībām fizisko personu datu apstrādēm, skaidrotu riskus to neievērošanai un nepieciešamajiem datu aizsardzības pasākumiem.
Personas datu apstrādes pārbažu skaits	620	1 236	Faktiski reģistrēto personas datu apstrādes pārbažu ⁸ skaits palielinājies attiecībā pret plānoto reģistrēto personas datu apstrādes pārbažu skaitu par 99.5%. Pārbažu skaita pieaugums skaidrojams ar iedzīvotāju informētību par tiesībām iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē, ja persona uzskata, ka viņa personas datu apstrāde ir prettiesiska. Izvērtējot saņemtās sūdzības par iespējamu prettiesisku personas datu apstrādi, Inspekcija gan ierosināja pārbaudes lietas (administratīvās vai administratīvā pārkāpuma lietas), gan sniedza skaidrojošas atbildes, gan brīdināja pārzināt par iespējamu to rīcības neatbilstību personas datu aizsardzības prasībām, aicinot novērst iespējamus pārkāpumus.
Izstrādāto rekomendāciju skaits	1	1	Izstrādāta rekomendācija "Ceļvedis datu apstrādē maziem un vidējiem uzņēmējiem".
Kredītinformācijas biroja nodeva un nodeva par licences izsniegšanu rīcības kodeksa pārraudzības institūcijai, <i>euro</i>	32 440	32 440	Inspekcija 2019.gadā veica divu kredītinformācijas biroju darbības uzraudzību.
Naudas sodi, ko uzliek Inspekcija, <i>euro</i>	184 485	23 964	Samaksāti sodi par 87.0% mazāk nekā plānots. 2019.gadā bija piemēroti sodi 163 523 <i>euro</i> apmērā, bet netika samaksāti, tāpēc ka Inspekcijas lēmumi tika pārsūdzēti, kā arī spēkā stājušies lēmumi netika izpildīti labprātīgi.

5. Kopumā 2019.gadā inspekcija rezultatīvo rādītāju plānoto vērtību ir sasniegusi. Faktori, kas radījuši ietekmi uz rezultatīvo rādītāju izpildi ir inspekcijas nepietiekoša kapacitāte uzlikto funkciju izpildei.
6. Tika pieprasīts papildus finansējums un amata vietas inspekcijas kapacitātes stiprināšanai, kā rezultātā 2020.gadam un turpmākajiem gadiem ir piešķirtas papildu 5 amata vietas un papildu finansējums 577 980 *euro* apmērā.

⁸ Pārbaude ietver visa veida Inspekcijas rīcību, izvērtējot iesniegumu (sūdzību par personas datu apstrādi, proti, gan pārbaudes lietu ierosināšanu (administratīvā vai administratīvā pārkāpuma lietas), iesnieguma/sūdzības izvērtējumu un atbildes sniegšanu, kā arī aicinājumu (brīdinājumu) pārzināt nosūtīšanu (neierosinot lietu).

Finansējuma izlietojums un rādītāju izpilde 2019.gadā un to salīdzinājums ar 2018.gadu apakšprogrammā 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" atspoguļots 4.tabula.

Apakšprogramma 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde), <i>euro</i>	Pārskata gadā, <i>euro</i>	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 483	123 681	103 790
1.1.	dotācijas	0	22 358	14 699
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	8 483	101 323	89 091
2.	Izdevumi (kopā)	8 483	123 681	103 790
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 483	123 681	103 790
2.1.1.	kārtējie izdevumi	8 483	123 681	103 790

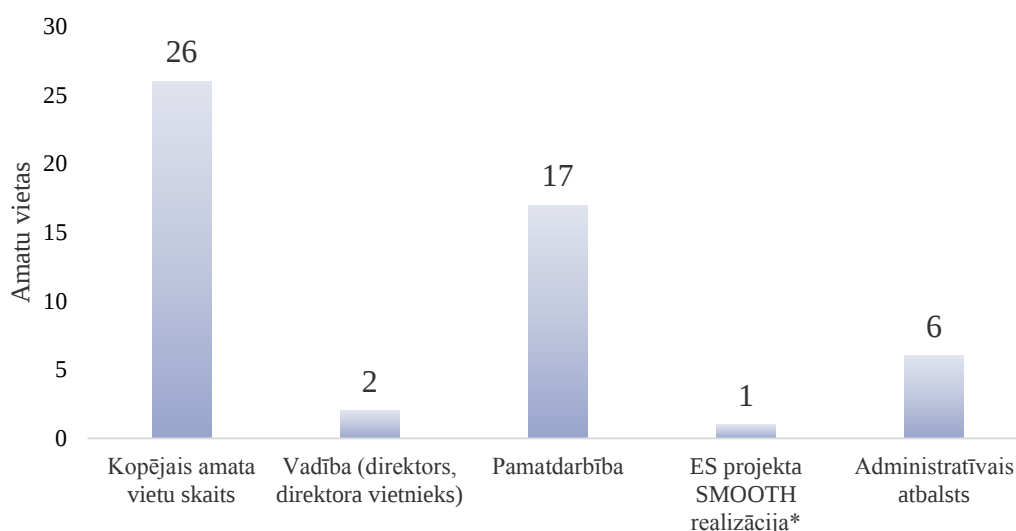
7. Budžeta apakšprogrammas 70.10.00 "Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" apgūti 103 790 *euro* jeb 83.9%.
8. Inspekcija ir projekta "GDPR (Vispārīgās datu aizsardzības regulas) nodrošināšana ar mākoņplatformas pakalpojuma izveidošanu mikrouzņēmumiem" (turpmāk - SMOOTH), projekta Nr.78671, partneris Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("*Horizon 2020*") ietvaros. Projekta iesniedzējs (vadošais partneris) ir Katalonijas tehnoloģiju centrs "FUNDACIO EURECAT" (Spānija).
9. SMOOTH projekta ieviešanas periods 2018.gada maijs – 2020.gada novembris, ārvalstu finansējums 61 875 *euro*, kopējais finansējums 64 474 *euro*. 2019.gadā SMOOTH projekta ietvaros apgūti 16 917 *euro* jeb 48.5% no plānotajiem 34 884 *euro*.
10. Inspekcija ir vadošais partneris projektā "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (turpmāk – DPSME), projekta Nr.814774, Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programmas "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība" 2014.–2020.gadam ietvaros.
11. DPSME projekta ieviešanas periods 2018.gada decembris – 2020.gada decembris, ārvalstu finansējums 96 000 *euro*, kopējais finansējums 142 029 *euro*. 2019.gadā DPSME projekta ietvaros apgūti 86 873 *euro* jeb 97.8% no plānotajiem 88 787 *euro*.

3. Personāls

Pārskata periodā Inspekcijā apstiprinātas 25 amata vietas un 1 (vienu) amata vieta uz noteiktu laiku Eiropas Savienības projekta SMOOTH realizācijai no 2018. gada 6. augusta līdz 2020. gada 31. oktobrim. Savukārt ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas uzsākšanu amata vietu skaits Inspekcijā palicis nemainīgs, neskatoties uz to, ka ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas tiešas piemērošanas uzsākšanu Inspekcijas veicamās funkcijas un uzdevumi paplašinās. Amatu vietu sadalījums attēlots 2.attēlā.

2.attēls

Amatu vietu sadalījums

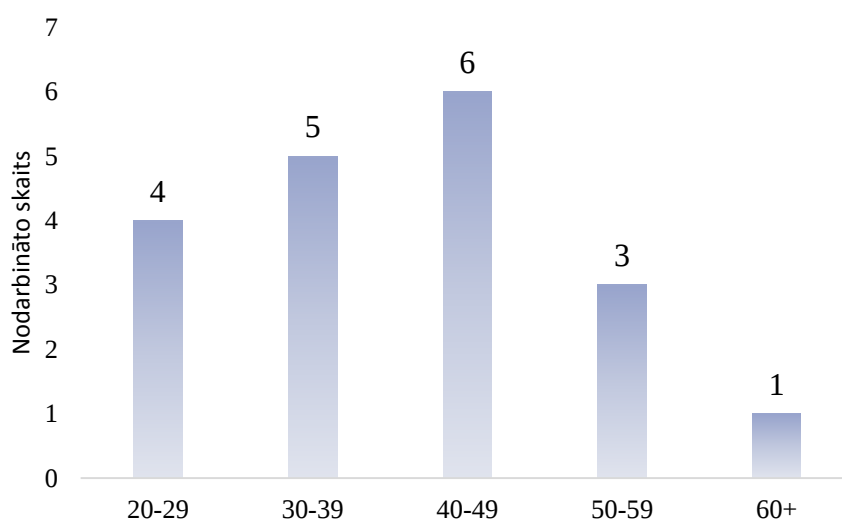

*Darba vieta uz noteiktu laiku ES projekta SMOOTH realizācijai no 06.08.2018. līdz 31.10.2020.

Vidēji pārskata gadā nodarbināti 19 ierēdņi un darbinieki (turpmāk – nodarbinātais), no tiem 14 sievietes un 5 vīrieši. Inspekcijas nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām apkopots 4.attēlā.

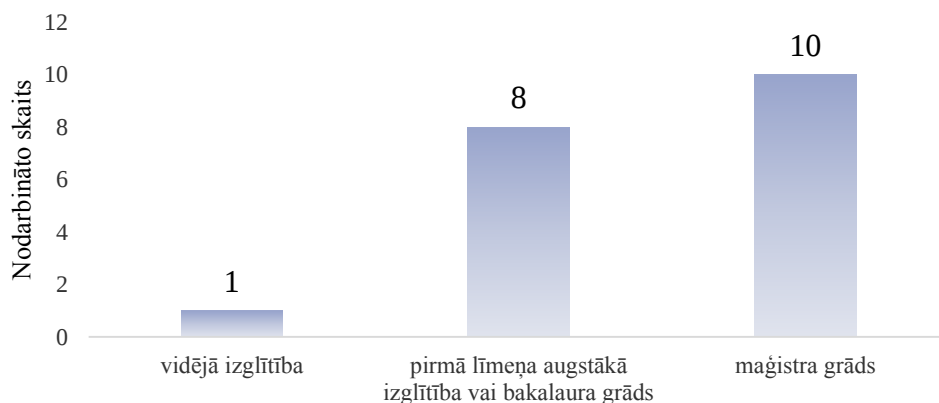
4.attēls

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām 2019. gadā

Augstāko izglītību ir ieguvuši 99% nodarbināto. Inspekcijas nodarbināto izglītības līmeņu sadalījums 5.attēlā.

5.attēls
Nodarbināto sadalījums atbilstoši izglītībai 2019. gadā

Pārskata gadā tika izbeigtas valsts civildienesta attiecības ar 11 ierēdņiem un darba tiesiskās attiecības ar 1 darbinieku. Kopā pārskata gadā Inspekcijā darbu uzteica 12 nodarbinātie, kas ir 46 % no visām Inspekcijā esošajām amata vietām. Savukārt iecelti amatā tika 4 valsts civildienesta ierēdņi. Pārskata periodā vidējais darba aizpildījums 19 nodarbinātie vai 73% no divdesmit sešām amata vietām.

Pārskata gadā tika veiktas strukturālās izmaiņas atbilstoši Vispārīgajā datu aizsardzības regulā noteikto uzdevumu izpildei. Tika mainīti struktūrvienību nosaukumi un amata nosaukumi, izstrādāti jauni struktūrvienību reglamenti un atbilstoši struktūrvienību reglamentiem amata apraksti.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Pārskata gadā Inspekcija sadarbībā ar Tieslietu ministriju un masu informācijas līdzekļiem nodrošināja sabiedrības informēšanu un izpratnes veicināšanu par fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību. Informācija regulāri tika publicēta un aktualizēta Inspekcijas tīmekļvietnē www.dvi.gov.lv, savukārt informācija par svarīgākajiem notikumiem tika publicēta arī Tieslietu ministrijas tīmekļvietnē www.tm.gov.lv un Latvijas Vēstneša portālā www.lv.lv.

Inspekcijas ikdienas darbā komunikācija ar sabiedrību ir ļoti būtiska un nozīmīga, jo stājoties spēkā Vispārīgajai datu aizsardzības regulai, kuras prasību piemērošana uzsākta ar 2018.gada 25.maiju, inspekcijas kā uzraudzības iestādes pamatuzdevums ir veicināt sabiedrības izpratni attiecībā uz personas tiesībām uz privātumu un atbildīgo personu pienākumu nodrošināt atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai ievērotu drošu personas datu apstrādi un aizsardzību.

Pārskata gadā Inspekcijas nacionālā un starptautiskā līmenī sniedza 89 intervijas klātienē vai attālināti par iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem un Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu Latvijā.

Pārskata gadā Inspekcija, sadarbojoties ar nevalstiskām organizācijām, iesaistījās nozaru vadlīniju izstrādē un informatīvo pasākumu organizēšanā par personas datu apstrādes un aizsardzības jautājumiem:

- Biedrība "Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija", konsultējoties ar Inspekciju, 2019.gadā izstrādāja "LIKTA vadlīnijas fizisko personu datu apstrādē" un 2019.gada 27.maijā organizēja asociācijas biedriem informatīvu pasākumu "Par LIKTA vadlīnijām un fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību";

- Biedrība "Latvijas Personāla vadīšanas asociācija" 2019.gada 7.novembrī, sadarbojoties ar Inspekciju organizēja informatīvu pasākumu asociācijas biedriem par aktualitātēm datu aizsardzībā;

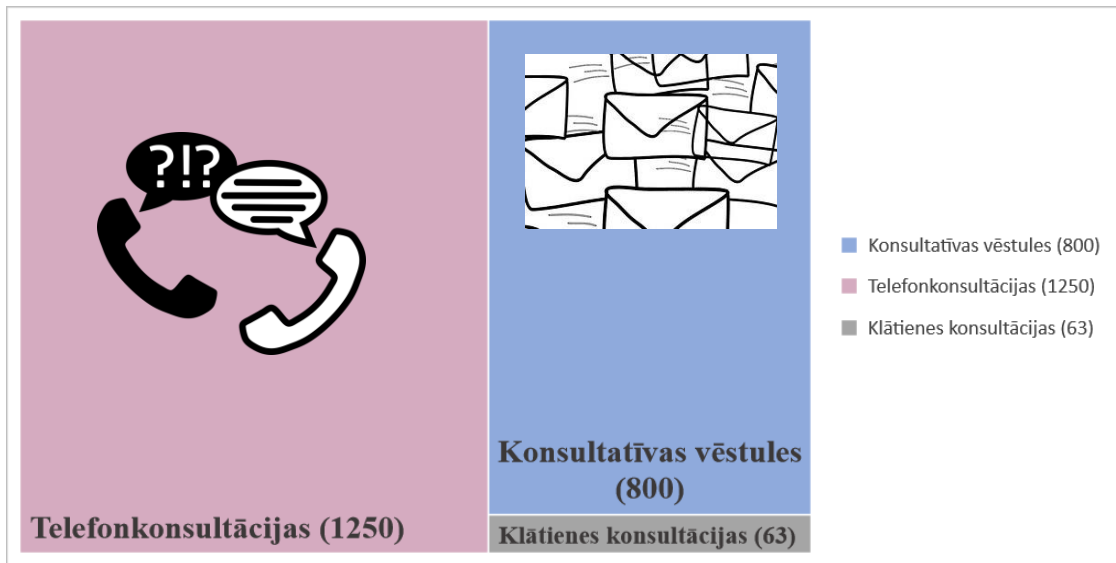
- Inspekcijas sadarbības partneris ar mērķi kopīgi izglītēt Latvijas sabiedrību par savām tiesībām personas datu aizsardzībā un atbildīgās personas drošu datu apstrādi un aizsardzību ir biedrība "Latvijas Sertificēto personas datu aizsardzības speciālistu asociācija". Konsultējoties ar Inspekciju, biedrība izstrādāja informatīvu materiālu "Bērnu dati bērnudārzos un skolās";

Biedrība "Latvijas Sertificēto personas datu aizsardzības speciālistu asociācija" piedalījās arī Inspekcijas 2019.gada 10.decembrī organizētajā informatīvajā bezmaksas pasākumā "Iedzīvotāju kontrole pār savu datu apstrādi" – sarunas par un ap "datu subjektu tiesībām" Vispārīgās datu aizsardzības regulas kontekstā. Lai sasniegu plašāku auditoriju, pasākuma laikā tika nodrošināta video tiešraide un pasākuma ieraksts pieejams <https://www.youtube.com/watch?v=dX2wkcFugQ4&feature=youtu.be&fbclid=IwAR37yTYyGkO87e7bItpfze-2cxBQ8PiawLh6pzwH7vJVu7hPMB3471Q0Xs>.

Pārskata gadā Inspekcija piedalījās citu publiskā un privātā sektora pārstāvju organizētajos pasākumos 13 gadījumos, tajā skaitā IT uzņēmumu "Data Security Solutions" un biedrības "Latvijas sertificēto personas datu aizsardzības speciālistu asociācija" organizētajā starptautiskajā forumā "Digitālā Ēra 2019", kas norisinājās 2019.gada 29.maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Pārskata gadā Inspekcija nodrošināja klātienē un attālinātas konsultācijas vairāk nekā 2000 gadījumos, sniedzot rakstiskas un mutiskas atbildes uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem par Inspekcijas kompetencē esošajiem jautājumiem (6.attēls).

Pārskats par Inspekcijas sniegtajām konsultācijām 2019.gadā

Visbiežāk uzdotie iedzīvotāju jautājumi 2019.gadā bija saistīti ar videonovērošanu privātīpašumā, kopīpašumā esošajās koplietošanas telpās un teritorijā, darba telpās un teritorijā, publiskās vietās, kā arī videonovērošanas veikšanu, izmantojot video reģistratoru transportlīdzeklī. Tāpat iedzīvotāji interesējušies par savām, kā datu subjektu, tiesībām un to realizēšanu, savu personas datu drošību, izmantojot komercpakalpojumus, iespējām kontrolēt savu personas datu apstrādi, kā arī norādījuši uz iespējamām neatbilstībām un pārkāpumiem datu apstrādē. Inspekcija sniegusi 78 rakstiskas konsultācijas saistībā ar datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas atbilstību datu aizsardzības speciālista pārbaudījuma kārtīšanai un arī ar datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas uzturēšanu saistītos jautājumos.

2020. gadā plānotie prioritārie pasākumi

1. Stiprināt Inspekcijas kapacitāti, īstenojot strukturālās reformas, veidojot konkurētspējīgu un labvēlīgu darba vidi Inspekcijā, piesaistot profesionālus un motivētus nodarbinātos Inspekcijas funkciju izpildes nodrošināšanai.
2. Izstrādāt un virzīt apstiprināšanai no Fizisko personu datu apstrādes likuma izrietošos Ministru kabineta noteikumus.
3. Iesaistīties normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu izstrādē un sniegt viedokli par citu institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektiem.
4. Īstenot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 58. pantā noteiktās pilnvaras, piemērojot korektīvos pasākumus Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību ievērošanas nodrošināšanai.
5. Veikt preventīvos pasākumus personas datu aizsardzības nodrošināšanai, tai skaitā sektorālu pārbaūžu īstenošanu jomās, kuras identificētas kā problemātiskas no personas datu aizsardzības viedokļa.
6. Apstiprināt un publicēt Vispārīgās datu aizsardzības regulas 42.panta 5.punktā un Fizisko personu datu apstrādes likuma 21.panta sestajā daļā minētos kritērijus un prasības sertifikācijas institūciju akreditācijai un sertifikāta izdošanai.
7. Pārstāvēt Latviju Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā un stiprināt starptautisko sadarbību ar Eiropas Savienības datu aizsardzības uzraudzības iestādēm.
8. Veikt pasākumus sabiedrības izpratnes par fizisko personu datu apstrādi un aizsardzību veicināšanai.
9. Turpināt īstenot projektu "Vispārīgā datu aizsardzības regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU); tiesības un riski nepilngadīgām personām" (General Data Protection Regulation – possibilities and responsibilities for small and medium-sized enterprises (SMEs); rights and risks for minors), projekta Nr.814774, ārvalstu finanšu instruments - Eiropas Komisijas Tieslietu ģenerāldirektorāta finanšu programma "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība".
10. Turpināt īstenot projektu "GDPR (Vispārīgās datu aizsardzības regulas) nodrošināšana ar mākoņplatformas pakalpojuma izveidošanu mikrouzņēmumiem", projekta Nr.78671, partneris Eiropas Komisijas pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai "Apvārsnis 2020" ("Horizon 2020") ietvaros.
11. Sniegt konsultācijas par ieteikumu un vadlīniju Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību piemērošanai izstrādi nozaru ietvaros.